



PREZYDENT ANDRZEJ DUDA W TROSCE O BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE POLSKI

**PRESIDENT ANDRZEJ DUDA TAKES CARE
OF POLAND'S ENERGY SECURITY**

Piotr Naimski

Abstrakt: Prezydent Andrzej Duda odegrał kluczową rolę w umacnianiu bezpieczeństwa energetycznego Polski, traktując je jako fundament suwerenności państwa. Jego działania koncentrowały się na dywersyfikacji źródeł energii, uniezależnieniu od rosyjskich dostaw gazu oraz wspieraniu strategicznych inwestycji infrastrukturalnych. Kluczowym projektem była budowa gazociągu Baltic Pipe, łączącego Polskę ze złożami norweskimi, co umożliwiło zerwanie z monopolistycznymi dostawami z Rosji. Prezydent aktywnie wspierał dyplomatyczne negocjacje z Danią i Norwegią, przyczyniając się do rozwiązania sporu o granice morskie na Bałtyku, co było warunkiem realizacji inwestycji. Prezydent Duda zaangażował się także w rozwój polskiej energetyki jądrowej, popierając współpracę z USA i rozpoczęcie działań pod budowę elektrowni atomowej w Choczewie. Innym istotnym aspektem jego prezydentury było promowanie osi gazowej północ-południe w ramach Inicjatywy Trójmorza, łączącej terminal LNG w Świnoujściu z chorwackim terminalem na wyspie Krk. Wspierał również synchronizację systemów elektroenergetycznych krajów bałtyckich z systemem europejskim, wzmacniając regionalną współpracę energetyczną. Dialog polsko-amerykański, zapoczątkowany rozmowami z prezydentem Donaldem Trumpem, umożliwił kontrakty na dostawy LNG oraz współpracę w zakresie bezpieczeństwa elektroenergetycznego i technologii jądrowych. Prezydent krytycznie odnosił się do unijnej polityki dekarbonizacji, wskazując na zagrożenia dla polskiej gospodarki opartej na węglu. Jego dziesięcioletnia prezydentura, w synergii z rządami Prawa i Sprawiedliwości, przyniosła wymierne efekty, takie jak uruchomienie Baltic Pipe w 2022 r. i zakończenie kontraktu jamalskiego, co znacząco zwiększyło niezależność energetyczną Polski.

Słowa kluczowe: Andrzej Duda, bezpieczeństwo energetyczne, Baltic Pipe, elektrownia jądrowa, Trójmorze, polsko-amerykański dialog, LNG, dekarbonizacja, gazociąg, suwerenność energetyczna

Abstract: President Andrzej Duda has played a pivotal role in strengthening Poland's energy security, treating it as a cornerstone of national sovereignty. His initiatives focused on diversifying energy sources, eliminating dependency on Russian gas supplies, and supporting strategic infrastructure investments. A key achievement was the development of the Baltic Pipe gas pipeline, connecting Poland to Norwegian gas fields, which enabled Poland to break free from Russian monopolistic energy deliveries. President Duda actively participated in diplomatic negotiations

with Denmark and Norway, facilitating the resolution of maritime border disputes in the Baltic Sea—an essential condition for the pipeline's construction. He also advocated for the advancement of Poland's nuclear energy sector, endorsing cooperation with the United States and initiating the groundwork for a nuclear power plant in Choczewo. Another significant dimension of his presidency was the promotion of the North–South gas corridor under the Three Seas Initiative, linking the LNG terminal in Świnoujście with Croatia's Krk Island terminal. Duda supported the synchronization of the Baltic States' power grids with the continental European system, reinforcing regional energy cooperation. The Polish-American energy dialogue, launched through talks with President Donald Trump, led to LNG supply contracts and a deeper collaboration on nuclear technologies and electricity grid security. Furthermore, Duda expressed critical views on the EU's decarbonization policy, highlighting risks to Poland's coal-dependent economy. His decade-long presidency, aligned with the Law and Justice government, yielded tangible outcomes such as the commissioning of the Baltic Pipe in 2022 and the termination of the Yamal contract, significantly enhancing Poland's energy independence.

Keywords: Andrzej Duda, energy security, Baltic Pipe, nuclear power plant, Three Seas Initiative, Polish-American dialogue, LNG, decarbonization, gas pipeline, energy sovereignty

Andrzej Duda zaczął swoją służbę w Pałacu Prezydenckim w chwili objęcia funkcji Prezydenta RP przez śp. Lecha Kaczyńskiego. W Kancelarii Prezydenta był prawnikiem, zgodnie ze swoim zawodem. Był również świadkiem tego, co działo się w obszarze bezpieczeństwa energetycznego. Obserwował, jak na początku 2006 r. Prezydent, Prawo i Sprawiedliwość oraz rząd podejmowali razem zasadnicze decyzje dotyczące przebudowy strategii polskiego państwa w tym zakresie. To wtedy zdecydowała się sprawa budowy gazoportu w Świnoujściu i po raz kolejny – gazociągu łączącego Norwegię przez Danię z Polską. To wtedy też toczyły się dyskusje na temat konieczności utrzymania samowystarczalności Polski w dziedzinie dostaw energii. Odbывało się to z udziałem Andrzeja Dudy. To jest być może wytłumaczenie, a może wręcz powód, dla którego w swojej pierwszej

kampanii wyborczej w 2015 r. angażował się on w przygotowywanie programu Prawa i Sprawiedliwości w obszarze energetyki¹. Brał udział w wielu spotkaniach poświęconych temu zagadnieniu, a także odwiedził Śląsk, na którym została zorganizowana z jego udziałem konferencja na temat losu regionu oraz roli węgla w polskim systemie energetycznym².

Jesienią 2015 r. Prawo i Sprawiedliwość wygrało wybory parlamentarne. Program dotyczący energetyki, przygotowany w 2015 r. jako część kampanii prezydenckiej Andrzeja Dudy, stał się też programem rządu, co otwierało drogę do praktycznej realizacji założeń. Działania niezbędne dla polskiej suwerenności energetycznej i polskiego bezpieczeństwa na rzecz uniezależnienia Polski od monopolu rosyjskich dostaw gazu i od szantażu, któremu byliśmy poddawani w poprzednich dwudziestu pięciu latach, uznane zostały za priorytetowe.

Najistotniejszym przedsięwzięciem infrastrukturalnym dla rządu Zjednoczonej Prawicy stał się projekt budowy gazociągu Baltic Pipe – połączenia Polski ze Skandynawią, z Norwegii przez Danię. Cieszył się on od początku wsparciem ze strony Prezydenta. Na tym etapie wymagał przede wszystkim przygotowania dyplomatycznego. Poprzednie próby jego realizacji kończyły się niepowodzeniem (z różnych powodów, ale zawsze niezawinionych przez naszą formację³). To dlatego potencjalni partnerzy w Kopenhadze i Oslo podchodzili bardzo nieufnie do kolejnej przymiarki. Mieli w pamięci, że w 2001 r. utworzony w Polsce rząd postkomunistyczny uniemożliwił dopełnienie zawartych porozumień⁴. W 2016 r. wśród Duńczyków

¹ Zob. „Energia i Państwo” – wystąpienie programowe Piotra Naimskiego wygłoszone 3 lipca 2015 r. na konwencji programowej Prawa i Sprawiedliwości w Katowicach, archiwum Justyny Błazejowskiej.

² Debata w Katowicach z 19 lutego 2015 r. poświęcona sytuacji w górnictwie z udziałem Andrzeja Dudy, „Solidarności” i posłów PiS.

³ Zob. opis wysiłków na rzecz polskiej niezależności energetycznej: P. Naimski, *Energia i Niepodległość*, oprac. Justyna Błazejowska, Ośrodek Myśli Politycznej, Kraków 2015.

⁴ Piotr Naimski jako doradca ds. bezpieczeństwa energetycznego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Jerzego Buzka doprowadził razem z Piotrem Grzegorzem Woźniakiem (wiceprezesem PGNiG) do podpisania 3 września 2001 r. kontraktów gazowych z Norwegią i Danią, które uniezależniały Polskę od monopolu rosyjskiego Gazpromu. Po wyborach parlamentarnych nowy premier Leszek Miller z Sojuszu Lewicy Demokratycznej odstąpił

i Norwegów znajdowało się kilku „weteranów” sektora energetycznego, pamiętających jak we wcześniejszym okresie Polacy nie potrafili dotrzymać podpisanej umowy. Przy okazji tego przedkładanego przez nas projektu postanowili rozwiązać kwestię spornej granicy wód terytorialnych pomiędzy Polską a Danią, a w zasadzie między Bornholmem i polskim wybrzeżem. Była wytyczona prowizorycznie, obydwie strony zgłaszały daleko idące, maksymalistyczne żądania. Stan pewnego zawieszenia trwał od siedemdziesięciu lat, czyli z okresu komunistycznego, okresu PRL, i został po 1989 r. przeniesiony do nowej epoki. Sprawa leżała w zasadzie na półce, ponieważ nikt nie chciał zaognienia stosunków w momencie, kiedy Polska zabiegała o członkostwo w Unii Europejskiej i w NATO. Otwieranie sporu uznano za niepotrzebne.

Sytuacja na Bałtyku jest skomplikowana, gdyż cały zachodni obszar morza to wody terytorialne (Szwecji, Danii, Niemiec i Polski) bądź strefy ekonomiczne, i nie ma obszarów wolnych. Uregulowanie tych kwestii okazało się konieczne w momencie, kiedy planowaliśmy już formalne działania zmierzające do uzyskania pozwoleń na budowę nowego gazociągu, przechodzącego przez poszczególne strefy. Rozpoczęły się rozmowy pomiędzy Ministerstwem Spraw Zagranicznych naszego rządu i odpowiednimi partnerami po stronie duńskiej. Wszyscy dążyli do kompromisowego rozwiązania, ale – trzeba przyznać – nie było to proste. W grę wchodziły realne interesy dotyczące gospodarki połowowej, jak również potencjalnych zasobów geologicznych na tym kawałku Bałtyku. Dla Duńczyków, którzy oczywiście mieli z tyłu głowy tę niezalutwioną, sporną i niemożliwą do rozwiązania przez dziesięciolecia kwestię, zdolność polskiego rządu do zawarcia kompromisu stanowiła sygnał, że Polska traktuje cały projekt poważnie⁵.

od realizacji zawartych umów i tym samym zaprzepaścił możliwość pozyskania alternatywnego źródła zakupów.

⁵ Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Danii w sprawie rozgraniczenia obszarów morskich na Morzu Bałtyckim została podpisana 19 listopada 2018 r. w Brukseli przez szefów dyplomacji Polski oraz Danii – Jacka Czaputowicza i Andersa Samuelsena. Zob.: *MSZ: Rzeczpospolita Polska oraz Królestwo Danii podpisały Umowę w sprawie rozgraniczenia obszarów morskich na Morzu Bałtyckim (komunikat)*, Polska Agencja Prasowa, 19 listopada 2018 r., <https://pap-mediroom.pl/polityka-i-spoleczenstwo/>

Propozycję budowy gazociągu podmorskiego formułowaliśmy w kategoriach strategicznych jako dążenie do uniezależnienia kraju od monopolistycznych dostaw rosyjskiego gazu oraz element strategii politycznej i bezpieczeństwa jako takiego, a nie tylko jako projekt ekonomiczny, choć oczywiście sama budowa musiała bronić się także pod tym względem i należało znaleźć użytkowników projektowanej trasy przesyłowej. Głównym partnerem było Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, które w specjalnej procedurze rezerwowania przepustowości w nowym gazociągu zabezpieczyło sobie na tyle duży udział, że stanowił on formalnie podstawę do dalszych działań biznesowych.

Przekonanie Duńczyków i Norwegów do zaangażowania się po raz kolejny w porzucony poprzednio projekt wymagało zdecydowanej inicjatywy na szczeblu najwyższym. Podejmowała ją premier Beata Szydło, ale bardzo ważny, sprawczy był Prezydent Andrzej Duda. Miał oczywiście świadomość wagi całego planu. Podjęte zabiegi zaczęły się wcześniej, już wiosną 2016 r., od majowej wizyty pary prezydenckiej w Norwegii. To tam znajdował się surowiec i rząd norweski musiał stać się naszym partnerem. Norwedzy, kiedyśmy zgłosili się do nich z projektem połączenia ponownie, byli jeszcze bardziej zdziwieni niż Duńczycy, ale powiedzieli „dobrze”. Mówiąc w skrócie, zareagowali bardzo pragmatycznie. Stwierdzili: „Jeżeli porozumiecie się z Duńczykami, to my też przystąpimy do tego przedsięwzięcia”. Przeprowadzone rozmowy okazały się rzeczywiście ważne. Andrzej Duda spotkał się z królem Haraldem V i z premier Erną Solberg. W wizycie uczestniczyli przedstawiciele strony polskiej (na czele z pełnomocnikiem rządu ds. strategicznej infrastruktury energetycznej Piotrem Naimskim), którzy realizowali projekt praktycznie⁶. Na początku czerwca Prezydent udał się do Kopenhagi⁷. Baltic Pipe był

msz-rzeczpospolita-polska-oraz-krolestwo-danii-podpisaly-umowe-w-sprawie, (dostęp: 14 kwietnia 2025 r.); Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, 4 lipca 2019 r., poz. 1240.

⁶ Zob.: *Para Prezydencka z oficjalną wizytą w Norwegii*, 22 maja 2016 r., <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wizyty-zagraniczne/art,78,para-prezydencka-udaje-sie-z-oficjalna-wizyta-do-norwegii.html> (dostęp: 22 maja 2016 r.).

⁷ Zob.: *Para Prezydencka z wizytą w Królestwie Danii*, 8 czerwca 2016 r., <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wizyty-zagraniczne/para-prezydencka-z-wizyta-w-krolestwie-danii,2892> (dostęp: 15 kwietnia 2025 r.).

już wtedy najważniejszym punktem oficjalnych spotkań w duńskiej stolicy. Zaangażowanie ze strony Polski na najwyższym możliwym poziomie otwierało drogę do dalszych działań, dając gwarancję, że to coś poważnego, a nie medialne zawirowanie.

Prezydent chętnie włączał do planów swoich rozmów z partnerami zagranicznymi kwestie związane z kluczowymi inwestycjami energetycznymi. Dotyczyło to nie tylko budowy Baltic Pipe, lecz także gazociągu między Polską a Litwą, bardzo istotnego zarówno dla Litwinów, jak i dla nas. W tym czasie przy nabrzeżu w Kłajpedzie została uruchomiona pływająca jednostka do odbioru LNG. Zgodnie z opracowanym planem połączyliśmy system litewski z polskim i stworzyliśmy dodatkową drogę dostaw dla naszego kraju⁸. Wykorzystywaną nie systemowo, a w razie konieczności: możliwość przyjęcia gazu skroplonego na Litwie i przesłania go do Polski stanowi zabezpieczenie dla funkcjonowania gazoportu w Świnoujściu. Początkowe rozmowy Andrzeja Dudy z prezydent Dalią Grybauskaitė również przełożyły się w następnych krokach, także dyplomatycznych, na spotkania ministrów rządu polskiego z ministrami rządu litewskiego, a nawet na bliską współpracę w różnych dziedzinach na forum europejskim pomiędzy szefem resortu energii na Litwie Žygmantasem Vaičiūnasem a pełnomocnikiem polskiego rządu.

Drugim ważnym elementem kontaktów z politykami z krajów bałtyckich była kwestia przyłączenia Litwy, Łotwy i Estonii do energetycznego systemu europejskiego⁹. Wymagało to nie tylko współdzia-

⁸ Komercyjny przesył nowo wybudowanym gazociągiem łączącym Polskę z Litwą (tzw. GIPL) rozpoczął się 1 maja 2022 r. Uroczyste otwarcie tego interkonektora nastąpiło cztery dni później na terenie tłoczni Jauniunai na Litwie z udziałem Prezydenta Andrzeja Dudy i prezydenta Litwy Gitanasa Nausėdy. Zob.: *GAZ-SYSTEM: Nowy Interkonektor gazowy Polska-Litwa od 1 maja przesyła gaz do Polski*, Gaz-System, 5 maja 2022 r., <https://www.gaz-system.pl/pl/dla-mediow/komunikaty-prasowe/2022/maj/05-05-2022-gaz-system-nowy-interkonektor-gazowy-polska-litwa-od-1-maja-przesyla-gaz-do-polski.html> (dostęp: 14 kwietnia 2025 r.).

⁹ 28 czerwca 2018 r. w Brukseli premier Mateusz Morawiecki, prezydent Litwy Dalia Grybauskaitė, premier Łotwy Māris Kučinskis, premier Estonii Jüri Ratas oraz przewodniczący Komisji Europejskiej Jean-Claude Juncker podpisali porozumienie polityczne dotyczące synchronizacji systemów przesyłowych państw bałtyckich z systemem Europy kontynentalnej. 14 września odbyło się spotkanie Grupy Wysokiego Szczebla do spraw planu działania w zakresie połączeń międzysystemowych na rynku energii państw bałtyckich (HLG BEMIP), w której Polskę reprezentował Piotr Naimski.

łania tych państw ze sobą, co czasem okazywało się skomplikowane, ale też z operatorami systemów energetycznych w Unii Europejskiej, ponieważ synchronizacja kolejnych krajów wymaga zgody tych operatorów. Rolę pośrednika dla Litwinów, Łotyszy i Estończyków pełniły Polskie Sieci Elektroenergetyczne, czyli polski państwowy operator. Prezydent Andrzej Duda wyrażał bardzo ważne polityczne wsparcie dla tego zamysłu w rozmowach z władzami krajów bałtyckich oraz na forum europejskim i w kontaktach ze stroną amerykańską. Amerykanie wyrażali daleko idące zainteresowanie powodzeniem projektu ze względów politycznych i bezpieczeństwa. To jasne i zrozumiałe, bo sytuacja była kuriozalna: trzy kraje członkowskie Sojuszu Północnoatlantyckiego miały systemy elektroenergetyczne połączone z Federacją Rosyjską zamiast z europejskimi członkami NATO¹⁰.

Nasza strategia energetyczna obejmowała także sprawę korytarza gazowego północ-południe, a więc również łącznika pomiędzy polskim i słowackim systemem przesyłowym. Zbudowaliśmy gazociąg łączący Polskę ze Słowacją¹¹, dający teoretycznie możliwość przesyłu surowca sprowadzonego przez Bałtyk aż na Węgry – poprzez system polski i słowacki. To oczywiście prowokowało do kreślenia daleko idących planów politycznych na najwyższym poziomie prezydenckim czy szefów rządów w ramach koncepcji Trójmorza. Była to jedna z ważnych kwestii podejmowanych przez Andrzeja Dudę podczas obydwu kadencji.

W porozumieniu z prezydent Chorwacji Kolindą Grabar-Kitarović Andrzej Duda zainicjował powstanie związku krajów w środkowej

¹⁰ Synchronizacja nastąpiła 9 lutego 2025 r. o godz. 13:05. Zob.: *Systemy elektroenergetyczne państw bałtyckich zsynchronizowane z systemem Europy kontynentalnej*, 9 lutego 2025 r., <https://www.gov.pl/web/klimat/systemy-elektroenergetyczne-panstw-baltyckich-zsynchronizowane-z-systemem-europy-kontynentalnej> (dostęp: 14 kwietnia 2025 r.).

¹¹ Uroczystość zakończenia inwestycji odbyła się 26 sierpnia 2022 r. w Strachocinie. Zob.: *GAZ SYSTEM: Interkonektor gazowy Polska – Słowacja zbudowany*, Gaz-System, 26 sierpnia 2022 r.,

<https://www.gaz-system.pl/pl/dla-mediow/komunikaty-prasowe/2022/sierpień/26-08-2022-gaz-system-interkonektor-gazowy-polska-slowacja-zbudowany.html> (dostęp: 15 kwietnia 2025 r.).

Europie, pomiędzy Bałtykiem, Morzem Czarnym i Adriatykiem¹². Trójmorze nie należy do łatwych projektów, ponieważ poszczególne kraje mają często różne interesy, ambicje czy możliwości. Mimo to perspektywa współpracy w dziedzinie energii budziła zainteresowanie. Wszyscy mieli na myśli współdziałanie w zakresie bezpiecznych dostaw surowców energetycznych, przede wszystkim gazu ziemnego. Na mapę Trójmorza nakładano mapy sieci gazowych i pytano, kto i skąd może „coś” przesłać czy odebrać. Czy gaz przyjęty w Świnoujściu może dotrzeć na południe Europy, na Węgry czy do Chorwacji? I odwrotnie: czy przyjęty w terminalu chorwackim na wyspie Krk może dotrzeć na północ, aż do Polski? Gazoport chorwacki został zbudowany z pewnym opóźnieniem, ale w końcu uruchomiony – dzisiaj działa. Dyskutowane w ramach Trójmorza pomysły dotyczące energetyki nie doczekały się w zasadzie praktycznej realizacji. Stanowiły jednak ważny element w negocjacjach cenowych, kontraktowych dla tych odbiorców gazu, którzy nie posiadają dostępu do morza. Przede wszystkim skorzystali Węgrzy, a także Słowacy. Kiedy okazało się, że teoretycznie istnieje możliwość przesłania przez system polski i system słowacki na Węgry gazu dostarczonego do Świnoujścia, to negocjatorzy węgierscy mogli to wykorzystać jako argument w staraniach o lepszą cenę u swojego tradycyjnego dostawcy, czyli Rosji. Przyniosło to przynajmniej taki efekt, ponieważ ich partnerem w dalszym ciągu pozostaje rosyjski Gazprom. Polska za to zyskała na politycznym znaczeniu w regionie.

Andrzej Duda obawiał się skutków procesu „zazieleniania” energetyki na terenie Unii Europejskiej, a już na pewno konkretnych

¹² W trakcie wizyty wraz z małżonką w Chorwacji Andrzej Duda podkreślił: „W tej chwili przygotowujemy się do stworzenia rurociągów, które umożliwią sprowadzanie do Polski gazu z szelfu norweskiego, co będzie dla Polski oznaczało całkowitą już dywersyfikację dostaw gazu w stosunku do naszego rocznego zapotrzebowania”. Zaznaczył, że ambicją Polski nie jest tylko zaspokojenie własnych potrzeb: „My chcemy być także dostawcą bezpieczeństwa i w związku z tym chcemy także tworzyć zabezpieczenie dla naszych partnerów w Europie Środkowej. I stąd chcemy, aby do inicjatywy Trójmorza Polska ze swojej strony dokładała budowanie bezpieczeństwa energetycznego”. Por.: *Prezydent: Chcemy budować bezpieczeństwo energetyczne w ramach inicjatywy Trójmorza PL/ENG*, 14 czerwca 2017 r., <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wizyty-zagraniczne/prezydent-chcemy-budowac-bezpieczenstwo-energetyczne-w-ramach-inicjatywy-trojmorza,2981> (dostęp: 14 czerwca 2017 r.).

skutków polityki klimatycznej, która najpierw zaczęła być wiązana, a następnie okazała się nierozzerwalnie połączona z polityką energetyczną. Prezydent widział, że dekarbonizacja, eliminująca emisję CO₂ początkowo głównie w energetyce, oznaczająca odejście od węgla jako źródła energii, jest dla Polski realnym zagrożeniem. Podnosił to na wielu spotkaniach, także w kontaktach roboczych. Rozważaliśmy, co zrobić, żeby unikać tego problemu albo go minimalizować. Odbływały się z Andrzejem Dudą rozmowy na temat możliwości wyjścia z systemu ETS, czyli handlu emisjami CO₂. W 2016 i na początku 2017 r. przygotowywaliśmy w rządzie projekt derogacji dla Polski od stosownej unijnej dyrektywy. Rozstrzygało się wówczas, czy będziemy praktycznie próbowali uzyskać wyłączenie z owego szkodliwego systemu na poziomie Unii Europejskiej, czy też nie. Projekt powstał, ale nie został wykorzystany. Polska znajdowała się już wtedy w sporze z Komisją Europejską w wielu dziedzinach i ostatecznie przeważało przekonanie, że nie należy otwierać kolejnego frontu walki. Dzisiaj można dyskutować, czy zapadła właściwa decyzja. Jak zwykle w tego rodzaju sytuacjach otwiera to pole do historii alternatywnych.

Ważną sprawą cieszącą się poparciem i zaangażowaniem ze strony Prezydenta stał się dialog energetyczny (taką miał formalną nazwę) pomiędzy Polską i Stanami Zjednoczonymi. Stanowił mutację tzw. dialogu strategicznego, trwającego przez jakiś czas we wcześniejszych latach, w którym istniał co prawda element dotyczący energetyki, ale tylko marginalny. W 2018 r. kontakt polsko-amerykański doczekał się formalnego porozumienia sygnowanego przez prezydentów Andrzeja Dudę i Donalda Trumpa¹³. Wynikało to również z prostych zasad protokołu dyplomatycznego, wedle którego partnerem dla prezydenta amerykańskiego i jednocześnie szefa rządu jest we wszystkich krajach zawsze głowa państwa. Donald Trump traktował Andrzeja Dudę jako swojego naturalnego partnera.

¹³ Nastąpiło to 18 września 2018 r. w Waszyngtonie. Deklaracja zapowiadała „polsko-amerykański dialog strategiczny w dziedzinie energii”. Zob.: *Wspólna deklaracja o polsko-amerykańskim partnerstwie strategicznym*, strona internetowa Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, 18 września 2018 r., <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/prezydenci-polski-i-usa-podpisali-wspolna-deklaracje-o-partnerstwie-strategicznym,1108> (dostęp: 14 kwietnia 2025 r.).

Porozumienie realizowało się na podstawie kolejnych memorandumów podpisywanych przez ministrów obu rządów.

Odpowiednikiem sekretarza ds. energii w rządzie amerykańskim był minister energii w Polsce Krzysztof Tchórzewski, który podpisał deklarację o współpracy z sekretarzem Rickiem Perrym¹⁴. W momencie sformalizowania stałego dialogu energetycznego zapadła decyzja – z udziałem ministra Tchórzewskiego, ministra klimatu Michała Kurtyki i premiera Mateusza Morawieckiego – że po stronie polskiej przedstawicielem zostanie pełnomocnik rządu Piotr Naimski¹⁵. Umocowany w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, posiadał pozycję umożliwiającą koordynację tych elementów w polskim rządzie, które miały zaangażować się we współpracę. O ile w Stanach Zjednoczonych odpowiadał za to Department of Energy i czasem State Department, o tyle w Polsce kwestie związane ze strategią energetyczną były porozrucane w kilku resortach. Udało się zorganizować spotkania „dialogowe” zarówno w Polsce, jak i w Stanach Zjednoczonych¹⁶.

Dialog tworzyły trzy nurty. Po pierwsze, toczyły się rozmowy wstępne, a później rozmowy między firmami o kontraktach na zakupy płynnego gazu LNG dla uruchomionego w pierwszej połowie

¹⁴ „Deklaracja o Wzmocnionej Współpracy w Zakresie Bezpieczeństwa Energetycznego” została sygnowana 8 listopada 2018 r. w Warszawie. Zob.: *Wzmocnienie polsko-amerykańskiej współpracy w zakresie bezpieczeństwa energetycznego*, 8 listopada 2018 r., <https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/wzmocnienie-polsko-amerykanskiej-wspolpracy-w-zakresie-bezpieczenstwa-energetycznego> (dostęp: 14 kwietnia 2025 r.).

¹⁵ 14 listopada 2018 r. Piotr Naimski i Rick Perry podpisali „Porozumienie pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Rzeczpospolitą Polską w sprawie polsko-amerykańskiego dialogu strategicznego w dziedzinie energii”.

¹⁶ Dialog został zainaugurowany 11 marca 2019 r. w Houston. Zob.: *Wspólny komunikat na temat pierwszego posiedzenia dialogu strategicznego pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Stanami Zjednoczonymi Ameryki w dziedzinie energii*, 12 marca 2019 r., <https://www.gov.pl/web/premier/wspolny-komunikat-na-temat-pierwszego-posiedzenia-dialogu-strategicznego-pomiedzy-rzeczapospolita-polska-i-stanami-zjednoczonymi-ameryki-w-dziedzinie-energii> (dostęp: 14 kwietnia 2025 r.). Kolejne posiedzenia odbyły się: 31 sierpnia 2019 r. w Warszawie (zob. treść komunikatu, archiwum Justyny Błażejowskiej), 26 lutego 2020 r. w Waszyngtonie (zob. treść komunikatu, archiwum Justyny Błażejowskiej), 22 września 2021 r. w Warszawie (zob. *Polsko-amerykańskie rozmowy o energetyce jądrowej, OZE i transformacji energetycznej*, 24 września 2021 r., https://www.gov.pl/web/premier/polsko-amerykanskie-rozmowy-o-energetyce-jadrowej-oze-i-transformacji-energetycznej?fbclid=IwAR3Pi2rwEi7pGAmuFBDw_UpKKJNeGxBbTRv05qc_18Na-OZ34EkcbSZDPxzo0 (dostęp: 25 czerwca 2025 r.)).

2016 r. gazoportu w Świnoujściu¹⁷ dla polskiej gospodarki. Zielone światło, jak mówili nasi partnerzy w Waszyngtonie, przyszło z Białego Domu. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo negocjowało i zawierało kolejne umowy z amerykańskimi dostawcami, którzy sukcesywnie uruchamiali na wschodnim wybrzeżu terminale skraplające i poszukiwały rynków zbytu. W 2016, 2017 i 2018 r. stanowiło to dla nas istotny argument w relacjach ze Stanami Zjednoczonymi. To z Polską podpisano pierwszy długoterminowy kontrakt na dostawę amerykańskiego LNG¹⁸. Nasz kraj okazywał się ważny jako odbiorca i na tyle ważny, że interesował się tym prezydent Donald Trump. Wszystko to odbywało się z obopólną korzyścią.

Po drugie, zaczęły się wspólne działania dotyczące bezpieczeństwa systemu elektroenergetycznego. Istotną rolę odegrała relacja nawiązana pomiędzy Polskimi Sieciami Elektroenergetycznymi, a operatorami i władzami amerykańskimi. To także miało pozytywne skutki dla jednych i drugich: my w Polsce korzystaliśmy z doświadczenia, a czasem z technologii amerykańskich, a Amerykanie uczyli się na naszym doświadczeniu, wynikającym z konieczności poradzenia sobie z bliskimi zagrożeniami ze Wschodu, ze strony Federacji Rosyjskiej¹⁹. Trzeci element współpracy, ale wcale nie najmniej ważny, obejmował energetykę nuklearną.

¹⁷ Pierwsza dostawa amerykańskiego gazu skroplonego została odebrana w gazoporcie w Świnoujściu 8 czerwca 2017 r. Odbyła się w ramach umowy spotowej PGNiG z Cheniere Energy. Zob.: *Historyczna dostawa gazu do Polski. PGNiG odebrało amerykańskie LNG*, PGNiG, 8 czerwca 2017 r., <https://pgnig.pl/aktualnosci/-news-list/id/historyczna-dostawa-gazu-do-polski-pgnig-odebralo-amerykanskie-lng/newsGroupId/10184?changeYear=2017¤tPage=5> (dostęp: 25 czerwca 2025 r.). Por. także oświadczenie prasowe Heather Nauert, rzecznik prasowej Departamentu Stanu USA, archiwum Justyny Błażewskiej.

¹⁸ Podpisanie umowy między PGNiG a Venture Global LNG nastąpiło 17 października 2018 r. Zob.: *PGNiG i Venture Global LNG ogłosiły podpisanie kontraktów na zakup 2 milionów ton rocznie skroplonego gazu ziemnego (LNG)*, PGNiG, 17 października 2018 r., <https://pgnig.pl/aktualnosci/-news-list/id/pgnig-rosnie-zainteresowanie-uslug-bileto-1/newsGroupId/10184> (dostęp: 25 czerwca 2025 r.); *Premier Mateusz Morawiecki: Suwerenność, solidarność i konkurencyjność to najważniejsze kwestie dotyczące sektora energetycznego w Polsce*, 17 października 2018 r., <https://www.gov.pl/web/premier/premier-mateusz-morawiecki-suwerennosc-solidarnosc-i-konkurencyjnosc-to-najwazniejsze-kwestie-dotyczace-sektora-energetycznego-w-polsce> (dostęp: 14 kwietnia 2025 r.).

¹⁹ Np. na trzecim posiedzeniu w ramach strategicznego dialogu energetycznego 26 lutego 2020 r. w Waszyngtonie przewodniczący delegacji potwierdzili, że elementem dalszej współpracy będzie Polex 2020 – ćwiczenie cyberbezpieczeństwa systemu elektroenerge-

Sformułowane w rządzie zadania Andrzej Duda uznał za swoje. Związane z nimi kwestie podejmował w osobistych kontaktach z prezydentami amerykańskimi (spotykał się zarówno z Donaldem Trumpem, jak i Joe Bidenem) czy innymi szefami państw – np. choćby podczas obrad tworzącego się Trójmorza w Warszawie (w czym uczestniczył przebywający w Polsce prezydent Trump)²⁰ czy podczas licznych konferencji i spotkań. Przed wszystkimi tego rodzaju aktywnościami czy okazjami do wyrażenia swojej opinii i woli w kwestiach bezpieczeństwa energetycznego prosił o możliwość konsultacji. Naraady odbywały się bądź w szerszym gronie w Biurze Bezpieczeństwa Narodowego, niekiedy z udziałem premiera, szefów resortów czy przedstawicieli służb specjalnych²¹, bądź w gabinecie prezydenta, indywidualnie, także z udziałem pełnomocnika rządu ds. strategicznej infrastruktury energetycznej. Andrzej Duda słuchał uważnie i później trafnie używał przekazanych mu argumentów i elementów analizy, czy to w trakcie spotkań z prezydentem Trumpem i prezydentem Bidenem, czy też z wiceprezydentem Mikiem Pencem, który również przyjechał do Warszawy z wizytą.

Tematy związane z energetyką były poruszane w kontaktach z Amerykanami z rosnącą częstotliwością, obok tych dotyczących bezpieczeństwa twardego, militarnego. Przedmiotem coraz ważniejszych rozważań stała się współpraca w zakresie energii jądrowej. Prezydent należał do zdecydowanych zwolenników i promotorów powstania w Polsce elektrowni atomowej. Sprawę podnosił właściwie na każdym spotkaniu na poziomie prezydenckim²². Strona

tycznego, pozwalające na wzmocnienie bezpieczeństwa systemu oraz reakcje naprawcze w przypadku ataku (zob. treść komunikatu, archiwum Justyny Błazejowskiej).

²⁰ Dwudniowy szczyt rozpoczął się 6 lipca 2017 r. Więcej o tym wydarzeniu: *Szczyt Inicjatywy Trójmorza NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE*, 7 lipca 2017 r., <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/inicjatywa-trojmorza-three-seas-initiative,637> (dostęp: 14 kwietnia 2025 r.).

²¹ Np. 28 czerwca 2017 r. przed wizytą w Polsce prezydenta Donalda Trumpa. Zob.: *Spotkanie prezydenta z premier i ministrami – tematem wizyta Trumpa*, 28 czerwca 2017 r., <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/spotkanie-prezydenta-z-premier-i-ministrami---tematem-wizyta-trumpa,635> (dostęp: 25 czerwca 2025 r.).

²² Wspólne oświadczenie prezydentów Andrzeja Dudy i Donalda Trumpa z 24 czerwca 2020 r. wyrażało szczególne zadowolenie z „rozpoczęcia nowego rozdziału w naszej współpracy energetycznej poprzez partnerstwo na rzecz rozwoju polskiego sektora cywilnej energii jądrowej”. Por.: *Wspólne oświadczenie Prezydentów Andrzeja Dudy i Donalda*

amerykańska wiedziała, że projekt budowy sektora cywilnej energetyki nuklearnej traktujemy bardzo poważnie. Prowadziło to do konkretnych, uruchomienia procesu toczącego się pod patronatem szefów państw²³.

Prezydent przejawiał daleko idące zainteresowanie postępami przy realizacji rządowej strategii dotyczącej atomu. Wielokrotnie prosił o informacje, brał udział w dyskusjach o wadach i zaletach rozpatrywanych rozwiązań. Początkowo rozważaliśmy trzy możliwości dotyczące kraju pochodzenia dostawcy technologii: Stany Zjednoczone, Francję i Koreę Południową. W toku dyskusji braliśmy pod uwagę fakt, że współpraca w dziedzinie cywilnej energetyki nuklearnej nie pozostaje obojętna dla stosunków sojuszniczych w płaszczyźnie twardego bezpieczeństwa. Prezydent akceptował i wspierał decyzję o wyborze rozwiązań ze Stanów Zjednoczonych.

Dziesięć lat sprawowania najwyższego urzędu w państwie przez Andrzeja Dudę to okres, kiedy kwestia zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego znajdowała się cały czas na biurku Prezydenta. Interesował się nią, a kiedy tylko pojawiała się możliwość albo niekiedy potrzeba, angażował się. Nigdy nie odmawiał swojego udziału i zawsze wyrażał gotowość do współpracy z rządem oraz bezpośrednio

J. Trumpa, 24 czerwca 2020 r., <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wypowiedzi-prezydenta-rp/wystapienia/oswiadczenie-pad-potus,4298> (dostęp: 25 czerwca 2025 r.).

²³ 12 czerwca 2019 r. Piotr Naimski i amerykański sekretarz energii Rick Perry podpisali porozumienie (memorandum of understanding) dotyczące cywilnego wykorzystania energii jądrowej, wyrażające gotowość strony polskiej i amerykańskiej do współpracy przy polskim projekcie jądrowym. Zob.: *Zacieśnienie współpracy w dziedzinie cywilnej energii jądrowej pomiędzy Polską i Stanami Zjednoczonymi*, 13 czerwca 2019 r., <https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/zaciesnienie-wspolpracy-w-dziedzinie-cywilnej-energii-jadrowej-pomiedzy-polska-i-stanami-zjednoczonymi> (dostęp: 25 czerwca 2025 r.). 19 października 2020 r. amerykański sekretarz energii Dan Brouillette, a trzy dni później Piotr Naimski złożyli podpisy pod strategiczną umową o polsko-amerykańskiej współpracy w celu rozwoju polskiego programu energetyki jądrowej. Proces zatwierdzania dokumentu zakończył się 24 lutego 2021 r. Zob.: *Polska i USA podpisały międzyrządową umowę o rozwoju polskiego programu energetyki jądrowej*, 19 października 2020 r., <https://www.gov.pl/web/polski-atom/polska-i-usa-podpisuja-miedzyrządowa-umowe-o-rozwoju-polskiego-programu-energetyki-jadrowej> (dostęp: 15 kwietnia 2025 r.). Zob. także: Naimski: *Zakończył się proces zatwierdzania międzyrządowej umowy z USA ws. atomu*, Bankier.pl, 2 marca 2021 r., https://www.bankier.pl/wiadomosc/Naimski-Zakonczyl-sie-proces-zatwierdzania-miedzyrządowej-umowy-z-USA-ws-atomu-8066361.html?fbclid=IwAR3SoAIFZ-enTpzYqNGd6FXLkD0r08KF4fXogFzjvOuoHuVXBM_3m8YMC0M (dostęp: 15 kwietnia 2025 r.).

z osobami, które zajmowały się tym tematem. Dziesięć lat jego działalności i osiem lat rządów Prawa i Sprawiedliwości zakończyły się realnymi sukcesami. Przede wszystkim w październiku 2022 r., po siedmiu latach budowy, oddaliśmy do użytku gazociąg Baltic Pipe²⁴. Już w 2019 r. wypowiedzieliśmy kontrakt jamalski – trzy lata przed końcem terminu obowiązywania tego kontraktu²⁵ i fizycznym uruchomieniem połączenia ze Skandynawią. Razem z działającym gazoportem w Świnoujściu pozwoliło to państwu polskiemu uwolnić się od dostaw rosyjskich, przerwanych wiosną 2022 r.²⁶. To wielki

²⁴ Komercyjny przesył gazu gazociągiem Baltic Pipe ruszył 1 października 2022 r. – co do dnia zgodnie z harmonogramem. Piotr Naimski w ironiczny sposób odniósł się do ataków mających miejsce w poprzednich latach, sprowadzających się do negowania możliwości zakończenia inwestycji w przewidzianym terminie: „Wśród kwestionujących polską niezależność energetyczną miałem podobno przydomek, pomyślany jako prześmiewczy, «Naimski – zgodnie z harmonogramem»... Faktem jest, że wszystkie prace były prowadzone skutecznie i terminowo. Dzięki temu wyznaczona sześć lat temu data zakończenia budowy Baltic Pipe została dotrzymana co do dnia” (post Piotra Naimskiego w serwisie społecznościowym Facebook z 1 października 2022 r.).

²⁵ 15 listopada 2019 r. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, po uzyskaniu wymaganych zgód korporacyjnych, przekazało do PAO Gazprom i OOO Gazprom Export oświadczenie woli zakończenia z dniem 31 grudnia 2022 r. kontraktu kupna-sprzedaży gazu ziemnego do Rzeczypospolitej Polskiej zawartego 25 września 1996 r. – tzw. kontraktu jamalskiego. Na trzy lata przed jego zakończeniem – tj. do 31 grudnia 2019 r. – strony były zobowiązane do złożenia deklaracji dotyczącej współpracy po 2022 r. Prezes zarządu PGNiG Piotr Grzegorz Woźniak podkreślał: „W zgodzie z dążeniem Rzeczypospolitej Polskiej do uzyskania bezpieczeństwa dostaw surowców energetycznych oraz w wykonaniu obowiązującej Strategii Grupy Kapitałowej PGNiG, w ostatnich czterech latach PGNiG podjęło zasadnicze działania na rzecz dywersyfikacji kierunków pozyskania gazu ziemnego do Polski. Spółka zawarła długoterminowe kontrakty na dostawy LNG i prowadzi akwizycje złożeń gazu ziemnego na Norweskim Szelfie Kontynentalnym, co w połączeniu z działaniami operatora systemu przesyłowego w zakresie rozbudowy gazociągów, pozwala na zakończenie Kontraktu Jamalskiego w terminie zgodnym z jego postanowieniami”. Por.: *Oświadczenie woli zakończenia Kontraktu Jamalskiego z dniem 31 grudnia 2022 roku*, PGNiG, 15 listopada 2019 r.,

<https://pgnig.pl/aktualnosci/-/news-list/id/oswiadczenie-woli-zakonczenia-kontraktu-jamalskiego-z-dniem-31-grudnia-2022-roku/newsGroupId/10184> (dostęp: 25 czerwca 2025 r.).

²⁶ 27 kwietnia 2022 r. Gazprom, łamiąc swoje zobowiązania, przerwał dostawy z obowiązującego jeszcze kontraktu. Dzięki już uruchomionym inwestycjom Gaz-Systemu, niemal pełnym magazynom gazu i nowym kontraktom zakupowym PGNiG odbiorcy tego surowca w Polsce byli jednak bezpieczni. 13 maja rząd premiera Mateusza Morawieckiego przyjął uchwałę w sprawie wypowiedzenia porozumienia między rządem polskim i rządem rosyjskim dotyczącego budowy gazociągu jamalskiego przez Polskę i dostaw rosyjskiego gazu do Polski. Piotr Naimski podkreślił w specjalnym oświadczeniu: „[...] używanie dostaw gazu jako narzędzia politycznych nacisków nie będzie więcej możliwe”. Jednocześnie podziękował wszystkim, „którzy przez ostatnie trzydzieści lat działali na

sukces, gdyż to niebezpieczne i kosztowne uzależnienie trwało przez dekady. Trwało od czasów PRL-u i przez wiele lat Polska nie była w stanie się z niego wyzwolić. Obecność Prezydenta podczas uroczystości otwarcia gazociągu Baltic Pipe, zorganizowanej 27 września 2022 r. w Filharmonii Szczecińskiej, a także decyzja o przyznaniu odznaczeń państwowych ludziom realizującym projekt były wyrazem docenienia ich wysiłków.

Tak się złożyło, że dziesięć lat prezydentury Andrzeja Dudy to też osiem lat rządów Prawa i Sprawiedliwości, po dwukrotnej wygranej w wyborach parlamentarnych. Współpraca Prezydenta z rządami Zjednoczonej Prawicy dla umacniania bezpieczeństwa energetycznego Polski może być przykładem trafnego i skutecznego wykorzystania uprawnień, które posiada konstytucyjnie najwyższy urząd w państwie. To dobry punkt odniesienia dla następców.

PS Autor dziękuje pani dr Justynie Błażejowskiej za udostępnienie prywatnego archiwum, uważną lekturę i dodanie przypisów.

rzecz odzyskania przez Polskę swobody w wyborze dostawców gazu, rozumiejąc, że bezpieczeństwo energetyczne to kwestia fundamentalna dla niepodległości naszego kraju”. Następnie dodał: „Mam nadzieję, że ci, którzy w okresie minionych trzydziestu lat starali się utrzymać zależność surowcową Polski od Rosji, nigdy więcej nie będą już mogli tego robić. Przez ostatnie trzydzieści lat ci pierwsi często mi pomagali, ci drudzy szkodzili Polsce” (oświadczenie Piotra Naimskiego z 23 maja 2022 r., archiwum Justyny Błażejowskiej).

Piśmiennictwo

GAZ-SYSTEM: Interkonektor gazowy Polska – Słowacja zbudowany, Gaz-System, 26 sierpnia 2022 r., <https://www.gaz-system.pl/pl/dla-mediow/komunikaty-prasowe/2022/sierpień/26-08-2022-gaz-system-interkonektor-gazowy-polska-slowacja-zbudowany.html> (dostęp: 15 kwietnia 2025 r.).

GAZ-SYSTEM: Nowy Interkonektor gazowy Polska-Litwa od 1 maja przesyła gaz do Polski, Gaz-System, 5 maja 2022 r., <https://www.gaz-system.pl/pl/dla-mediow/komunikaty-prasowe/2022/maj/05-05-2022-gaz-system-nowy-interkonektor-gazowy-polska-litwa-od-1-maja-przesyla-gaz-do-polski.html> (dostęp: 14 kwietnia 2025 r.).

Historyczna dostawa gazu do Polski. PGNiG odebrało amerykańskie LNG, PGNiG, 8 czerwca 2017 r., <https://pgnig.pl/aktualnosci/-/news-list/id/historyczna-dostawa-gazu-do-polski-pgnig-odebralo-amerykanskie-lng/newsGroupId/10184?changeYear=2017¤tPage=5> (dostęp: 25 czerwca 2025 r.).

MSZ: Rzeczpospolita Polska oraz Królestwo Danii podpisały Umowę w sprawie rozgraniczenia obszarów morskich na Morzu Bałtyckim (komunikat), Polska Agencja Prasowa, 19 listopada 2018 r., <https://pap-mediroom.pl/polityka-i-spoleczenstwo/msz-rzeczpospolita-polska-oraz-krolesstwo-danii-podpisaly-umowe-w-sprawie> (dostęp: 14 kwietnia 2025 r.).

Naimski P., *Energia i Niepodległość*, oprac. Justyna Błażejowska, Ośrodek Myśli Politycznej, Kraków 2015.

Naimski: Zakończył się proces zatwierdzania międzyrządowej umowy z USA ws. atomu, Bankier.pl, 2 marca 2021 r., https://www.bankier.pl/wiadomosc/Naimski-Zakonczyl-sie-proces-zatwierdzania-miedzyrządowej-umowy-z-USA-ws-atomu-8066361.html?fbclid=IwAR3SoAIFZ-enTpzYqNGd6FXLkD0r08KF4fXogFzjvOuoHuVXBM_3m8YMC0M (dostęp: 15 kwietnia 2025 r.).

Oświadczenie woli zakończenia Kontraktu Jamalskiego z dniem 31 grudnia 2022 roku, PGNiG, 15 listopada 2019 r., <https://pgnig.pl/aktualnosci/-/news-list/id/oswiadczenie-woli-zakonczenia-kontraktu-jamalskiego-z-dniem-31-grudnia-2022-roku/newsGroupId/10184> (dostęp: 25 czerwca 2025 r.).

- Para Prezydencka z oficjalną wizytą w Norwegii*, 22 maja 2016 r., <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wizyty-zagraniczne/art,78,para-prezydencka-udaje-sie-z-oficjalna-wizyta-do-norwegii.html> (dostęp: 25 czerwca 2025 r.).
- Para Prezydencka z wizytą w Królestwie Danii*, 8 czerwca 2016 r., <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wizyty-zagraniczne/para-prezydencka-z-wizyta-w-krolestwie-danii,2892> (dostęp: 15 kwietnia 2025 r.).
- PGNiG i Venture Global LNG ogłosiły podpisanie kontraktów na zakup 2 milionów ton rocznie skroplonego gazu ziemnego (LNG)*, PGNiG, 17 października 2018 r., <https://pgnig.pl/aktualnosci/-/news-list/id/pgnig-rośnie-zainteresowanie-usługa-bileto-1/newsGroupId/10184> (dostęp: 25 czerwca 2025 r.).
- Polska i USA podpisały międzyrządową umowę o rozwoju polskiego programu energetyki jądrowej*, 19 października 2020 r., <https://www.gov.pl/web/polski-atom/polska-i-usa-podpisuja-miedzyrządowa-umowe-o-rozwoju-polskiego-programu-energetyki-jądrowej> (dostęp: 15 kwietnia 2025 r.).
- Polsko-amerykańskie rozmowy o energetyce jądrowej, OZE i transformacji energetycznej*, 24 września 2021 r., https://www.gov.pl/web/premier/polsko-amerykańskie-rozmowy-o-energetyce-jądrowej-oze-i-transformacji-energetycznej?fbclid=IwAR3Pi2rwEi7pGAmuFBDw_UpKKJNeGxBbTRv05qc18NaOZ34EkcbSZDPxzo (dostęp: 25 czerwca 2025 r.).
- Premier Mateusz Morawiecki: Suwerenność, solidarność i konkurencyjność to najważniejsze kwestie dotyczące sektora energetycznego w Polsce*, 17 października 2018 r., <https://www.gov.pl/web/premier/premier-mateusz-morawiecki-suwerennosc-solidarnosc-i-konkurencyjnosc-to-najwazniejsze-kwestie-dotyczace-sektora-energetycznego-w-polsce> (dostęp: 14 kwietnia 2025 r.).
- Prezydent: Chcemy budować bezpieczeństwo energetyczne w ramach inicjatywy Trójmorza*, 14 czerwca 2017 r., <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wizyty-zagraniczne/prezydent-chcemy-budowac-bezpieczenstwo-energetyczne-w-ramach-inicjatywy-trojmorza,2981> (dostęp: 25 czerwca 2025 r.).

- Spotkanie prezydenta z premier i ministrami – tematem wizyta Trumpa*, 28 czerwca 2017 r., <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/spotkanie-prezydenta-z-premier-i-ministrami---tematem-wizyta-trumpa,635> (dostęp: 25 czerwca 2025 r.).
- Systemy elektroenergetyczne państw bałtyckich zsynchronizowane z systemem Europy kontynentalnej*, 9 lutego 2025 r., <https://www.gov.pl/web/klimat/systemy-elektroenergetyczne-panstw-baltyckich-zsynchronizowane-z-systemem-europy-kontynentalnej> (dostęp: 14 kwietnia 2025 r.).
- Szczyt Inicjatywy Trójomorza NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE*, 7 lipca 2017 r., <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/inicjatywa-trojmorza--three-seas-initiative,637> (dostęp: 14 kwietnia 2025 r.).
- Wspólna deklaracja o polsko-amerykańskim partnerstwie strategicznym*, 18 września 2018 r., <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/prezydenci-polski-i-usa-podpisali-wspolna-deklaracje-o-partnerstwie-strategicznym,1108> (dostęp: 14 kwietnia 2025 r.).
- Wspólne oświadczenie Prezydentów Andrzeja Dudy i Donalda J. Trumpa*, 24 czerwca 2020 r., <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wypowiedzi-prezydenta-rp/wystapienia/oswiadczenie-pad-potus,4298> (dostęp: 24 czerwca 2025 r.).
- Wspólny komunikat na temat pierwszego posiedzenia dialogu strategicznego pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Stanami Zjednoczonymi Ameryki w dziedzinie energii*, 12 marca 2019 r., <https://www.gov.pl/web/premier/wspolny-komunikat-na-temat-pierwszego-posiedzenia-dialogu-strategicznego-pomiedzy-rzeczpospolita-polska-i-stanami-zjednoczonymi-ameryki-w-dziedzinie-energii> (dostęp: 14 kwietnia 2025 r.).
- Wzmocnienie polsko-amerykańskiej współpracy w zakresie bezpieczeństwa energetycznego*, 8 listopada 2018 r., <https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/wzmocnienie-polsko-amerykanskiej-wspolpracy-w-zakresie-bezpieczenstwa-energetycznego> (dostęp: 25 czerwca 2025 r.).

Zacieśnienie współpracy w dziedzinie cywilnej energii jądrowej pomiędzy Polską i Stanami Zjednoczonymi, 13 czerwca 2019 r., <https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/zaciesnienie-wspolpracy-w-dziedzinie-cywilnej-energii-jadrowej-pomiedzy-polska-i-stanami-zjednoczonymi> (dostęp: 25 czerwca 2025 r.).

Źródła

Archiwum Justyny Błażejowskiej.

Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, 4 lipca 2019 r., poz. 1240.

Copyright (c) 2025 Piotr Naimski.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Share-Alike 4.0 International License.

DOI:10.59800/bn/208635